

รายงานการประชุม
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ครั้งที่ ๓/๒๕๔๕ วันจันทร์ที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๕
ณ ห้องประชุม สปน. ๑ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล

ผู้มาประชุม

๑. นายกระแส ชนะวงศ์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. พลตรี ศรีไชย รายลาภ ผู้ช่วยเจ้ากรมเสมียนตรา	กรรมการ
๓. นายสิทธิ บุณยรัตผลิน รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๔. นายชวิติ เศรษฐเมธิกุล รองปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๕. นายยิ่งพงศ์ นฤมิตรเร斛การ เอกอัครราชทูตประจำกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
๖. นายเออนก เกษมสุข ผู้ช่วยปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๗. นายปริญญา ธรรมรงค์ แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ

๗. นางสาวสุนิตรา วรกุลเนลิน รองปลัดกระทรวงพาณิชย์ แทนปลัดกระทรวงการพาณิชย์	กรรมการ
๘. นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนาศักดิ์ เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
๙. นางสาวดรุณี บุญสิงห์ ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน แทนเลขานุการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	กรรมการ
๑๐. ม.ล. จุลดา งอนรถ ผู้ช่วยเลขานุการสภาพความมั่นคงแห่งชาติ แทนเลขานุการสภาพความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
๑๑. นางอุมาสีร์ สถาเดอี้ยม ผู้ช่วยเลขานุการสภาพผู้แทนรายภูม แทนเลขานุการสภาพผู้แทนรายภูม	กรรมการ
๑๒. นายวิเชียร สุขวิญญา นักการข่าว ก แทนผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ	กรรมการ
๑๓. นายกรชิต มาด้วยวงศ์	กรรมการ
๑๔. นายเชียรชัย ณ นคร อาจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช	กรรมการ
๑๕. นายชูชัย ศุภวงศ์ เลขานุการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน	กรรมการ
๑๖. นายมานิจ สุขสมจิตร	กรรมการ
๑๗. นางสาวศิริพร ไชยสุต	กรรมการ
๑๘. นายอิmanaj ໂຂຕີ່ຈ່ວງ	กรรมการ
๑๙. นายรองพล เจริญพันธุ์ รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	เลขานุการ

๒๐. นางวนิดา สักการ โภคสล

ผู้ช่วยเลขานุการ

หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ผู้ไม่มีอำนาจ

๑. ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ติดราชการ
๒. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	ติดราชการ
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิตติศักดิ์ ปรกติ	ติดราชการ
๔. นายชั่งทอง โօภาสศรีวิทย์ ผู้ช่วยเลขานุการฯ	ติดราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายปีะนันท์ พันธุ์ชนะพนิช	ที่ปรึกษารัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
๒. นางสาวทศนีย์ เอี่ยมฉัติกุลสินธุ์	สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๓. พันเอก อวุช แสงตะวัน	สำนักงานปลัดกระทรวงคลาโใหม
๔. ร้อยเอกหญิง สุภาพร รัตนานนท์	สำนักงานปลัดกระทรวงคลาโใหม
๕. นายจักรพล พิมพายน	สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
๖. นายวีระ ด่านประดิษฐ์	สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
๗. พ.ต.ท. วรรท วิเชียรสรรค์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๘. นายธงชัย มหาทัณนะ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๙. นายนิติ วิรชวงศ์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๐. นายเยี่ยมศักดิ์ คุ้มอินทร์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๓๐ น.

ประธานที่ประชุมได้กล่าวเปิดประชุม และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๕

ประธานที่ประชุมขอให้ที่ประชุมพิจารณา_rับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๒/
๒๕๔๕ เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕

มติ ที่ประชุมมีมติรับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

รายงานผลการศึกษาตามโครงการตรวจประเมินการให้บริการของศูนย์

ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐฯ

เลขานุการฯ (นายรองพล เจริญพันธ์) ได้รายงานข้อเท็จจริงให้ที่ประชุมทราบ
ดังนี้

๑. สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัด-
สำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านวิชาการและธุรการให้แก่คณะกรรมการ-
ข้อมูลข่าวสารของราชการ และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ได้รับมอบหมาย
หน้าที่จากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในการสอดส่อง คุ้มครอง ให้คำแนะนำเกี่ยวกับ
การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้
ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผลภาคสนามในการให้บริการของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน
ของรัฐทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและถูกต้องว่า หน่วยงานของรัฐ
ต่างๆ ได้ปฏิบัติตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการที่กำหนดให้ประชาชนเข้าตรวจสอบ
หรือไม่ และมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของ

ราชการ ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจ ตามประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการครบถ้วน หรือไม่

๒. ในการดำเนินงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการบรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงได้จัดทำโครงการตรวจประเมินการให้บริการของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยการตรวจประเมินภาคสนามปีนี้ในปี ๒๕๔๘ เน้นเฉพาะหน่วยงานของรัฐในส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคบางส่วน(รวม ๒๑ หน่วยงาน) และได้ดำเนินการจ้างสำนักส่งเสริมการศึกษาและเรียนรู้ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต เป็นที่ปรึกษาโครงการ ในวงเงินประมาณ ๖๐๐,๐๐๐.- บาท ตามสัญญาจ้างที่ปรึกษาเลขที่ ๒๗/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๘ โดยเริ่มสัญญาเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ และสิ้นสุดสัญญายในวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๔๙ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามมาตรฐาน แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งออกตามนัยมาตรา ๕ เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการ ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจของหน่วยงานของรัฐในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคที่มีผลต่อการดำเนินงาน

๓. ในการตรวจประเมินผลการดำเนินงานให้บริการของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานรัฐในครั้งนี้ ที่ปรึกษาได้กำหนดขอบเขตการประเมินผล โดยติดตามประเมินผลการดำเนินงานและความก้าวหน้าในการปฏิบัติตามมาตรฐาน ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามมาตรา ๕ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ของหน่วยงานของรัฐส่วนกลางในระดับกรมจำนวน ๑๕๕ หน่วยงาน หน่วยงานของรัฐส่วนภูมิภาค ๒๑ หน่วยงาน และหน่วยงานอิสระของรัฐจำนวน ๓ หน่วยงาน และสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ได้ดำเนินการตรวจประเมินภาคสนาม เสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งได้จัดทำรายงานการศึกษาตามข้อกำหนดการจ้างที่ปรึกษาตามสัญญาจ้าง โดยครบถ้วนแล้ว เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๙ (ดังมีรายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้ายว่าระ)

๔. รายงานผลการตรวจประเมินดังกล่าว มีประเด็นสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๔.๑ **การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร** ผลการวิเคราะห์การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จากหน่วยงานของรัฐจำนวน

๑๙๗ หน่วยงาน พบว่า มีหน่วยงานที่จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารจำนวน ๑๒๕ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๖๙ ส่วนที่เหลืออีก ๕๘ หน่วยงาน ยังไม่มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารคิดเป็นร้อยละ ๓๑ และเมื่อพิจารณาเป็นรายกระทรวงพบว่า กระทรวงพาณิชย์มีการดำเนินการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารมากที่สุด จากหน่วยงานที่ได้ประเมินผลจำนวน ๕ หน่วยงาน ได้มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารแล้วจำนวน ๔ หน่วยงาน มีเพียง ๑ หน่วยงานที่ยังไม่ได้จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร คือสำนักเลขานุการรัฐมนตรี กระทรวงพาณิชย์ เนื่องจากได้ดำเนินการร่วมกับ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ในการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน กระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานที่มีการดำเนินการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารมาลงมา จากหน่วยงานที่ได้ประเมินผลจำนวน ๘ หน่วยงาน ได้มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารแล้วจำนวน ๗ หน่วยงาน โดยสำนักเลขานุการรัฐมนตรีกระทรวงการคลังได้ดำเนินการร่วมกับ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศเป็นกระทรวงที่มีหน่วยงานในสังกัดได้จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารเป็นจำนวนน้อยที่สุด จากหน่วยงานที่มีการตรวจประเมินจำนวน ๑๓ หน่วยงาน มีเพียงสำนักงานปลัดกระทรวงการต่างประเทศเท่านั้นที่มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากกระทรวงการต่างประเทศมีนโยบายในการจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารเพียงแห่งเดียว หน่วยงาน

ในระดับกรมจึงไม่ได้มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

๔.๒ ก การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ผลการวิเคราะห์ การจัดบุคลากรประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร จากหน่วยงานของรัฐจำนวน ๑๙๗ หน่วยงาน พบว่า

๔.๒.๑ มีหน่วยงานที่มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารจำนวน ๑๒๕ หน่วย โดยมีการจัดเจ้าหน้าที่คุ้มครองศูนย์สามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ

(๑) การจัดเจ้าหน้าที่ที่มีภารกิจอื่นประจำแต่ได้รับมอบหมายให้ดูแลและรับผิดชอบศูนย์ข้อมูลข่าวสารจำนวน ๑๐๕ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๒๕

(๒) การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสารโดยเฉพาะจำนวน ๒๓ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๒๕

๔.๒.๒ มีหน่วยงานที่ไม่มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารจำนวน ๕๕ หน่วย หากมีประชาชนเข้ามาใช้บริการจะมีเจ้าหน้าที่ให้บริการข้อมูล แนะนำและสืบค้นข้อมูล

๔.๓ การออกแบบของหน่วยงานของรัฐเพื่อการปฏิบัติตาม

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผลการวิเคราะห์พบว่า หน่วยงานของรัฐ

จำนวน ๑๘๗ หน่วยงาน มีระเบียบที่กำหนดขึ้นสำหรับการใช้บริการศูนย์ข้อมูลข่าวสารจำนวน ๕๙ หน่วยงาน

คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๒๗ และเป็นระเบียบที่กำหนดขึ้นสำหรับการขอใช้บริการข้อมูลทั่วไปของ หน่วยงานจำนวน ๔ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๒.๑๔ โดยมีหน่วยงานของรัฐไม่มีระเบียบในการขอใช้บริการในศูนย์ข้อมูลข่าวสารจำนวน ๘๕ หน่วยงานคิดเป็นร้อยละ ๔๗.๕๕

๔.๔ การจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามนัยมาตรฐาน ในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ผลการวิเคราะห์การจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามนัยมาตรฐาน ในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร จำนวน ๑๘๗ หน่วยงานที่สำรวจ พบร่วมกัน หน่วยงานของรัฐส่วนใหญ่มีการจัดเตรียมข้อมูลมาตรฐาน (๑) ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับแผนโครงการและงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่กำลังดำเนินการของราชการ ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบตามนัยมาตรฐาน ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หากที่สุดอันดับรองลงมาคือ มาตราก (๒) ซึ่งปัจจุบันได้มีประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กำหนดให้หน่วยงานจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบ ๒ รายการ คือ ผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐและประกาศประกวดราคาประกาศสอบราคาของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งได้มีหน่วยงานของรัฐที่มีการดำเนินการแล้ว คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๓๓ และร้อยละ ๔๖.๑๕ ตามลำดับ

๔.๕ การจัดทำดัชนีรายการข้อมูลข่าวสาร ผลการวิเคราะห์การจัดทำ

ดัชนีรายการข้อมูลข่าวสาร จากหน่วยงานของรัฐจำนวน ๑๘๗ หน่วยงาน พบร่วมกัน หน่วยงานของรัฐส่วนใหญ่มีข้อมูลข่าวสารที่จัดไว้ให้ประชาชนเข้ามาตรวจสอบโดยจัดทำดัชนีรายการข้อมูลจำนวน ๙๖ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๕๐

๔.๖ การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้ประชาชนมาใช้สิทธิรับรู้ข้อมูล

ข่าวสาร ผลการวิเคราะห์การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้ามาขอข้อมูลข่าวสาร จากหน่วยงานของรัฐจำนวน ๑๘๗ หน่วยงาน พบร่วมกัน หน่วยงานของรัฐมีการประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนทราบจำนวน ๑๐๔ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๕๖

๔.๗ การจัดทำสถิติจำนวนผู้มาใช้บริการตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร ณ ศูนย์

ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน ผลการวิเคราะห์การเก็บสถิติของผู้มาใช้บริการจากหน่วยงานของรัฐจำนวน ๑๘๗ หน่วยงาน พบร่วมกัน หน่วยงานของรัฐได้มีการเก็บสถิติของผู้มาใช้บริการศูนย์ข้อมูลข่าวสารจำนวน ๕๕ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๕๗

๔.๙ ข้อสังเกตของที่ปรึกษาที่สรุปได้จากการประเมินภาคสนาม

(๑) การจัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสาร หน่วยงานของรัฐส่วนใหญ่

ยังไม่ได้มีการขัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๕ (๙) ให้ประชาชนสืบค้นข้อมูลข่าวสารได้โดยสะดวกตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการฯ ได้ประกาศไว้

(๒) การจัดเก็บและตั้งแสดงข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๕ ในทางปฏิบัติหน่วยงานของรัฐยังไม่ได้มีการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๕ โดยครบถ้วน ไว้ที่ศูนย์บริการ

ข้อมูลข่าวสารแต่จะมีการจัดเก็บไว้ตามหน่วยงานย่อยที่รับผิดชอบดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารเพียงแต่จัดทำบัญชีรายการเอกสารไว้เท่านั้น หากประชาชนต้องการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารนั้น ต้องไปยังหน่วยงานที่ครอบคลุมข้อมูลข่าวสารนั้นอีกทอดหนึ่ง

(๓) สถานที่ตั้งแสดงข้อมูลข่าวสาร หน่วยงานของรัฐส่วนใหญ่

จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารไว้ร่วมกับห้องสมุดของหน่วยงาน ทำให้มีปัญหาหากแก่การจำแนกสถิติว่า ประชาชนมาใช้สิทธิตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือเป็นการมารับบริการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์โดยปกติทั่วไปของหน่วยงาน

(๔) เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร หน่วยงานของรัฐส่วนใหญ่ไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพื่อปฏิบัติหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นการเฉพาะ เพียงเต็มอ่อนหมายงานเพิ่มขึ้น แก่

เจ้าหน้าที่ผู้ได้ผู้หนึ่ง โดยยังคงปฏิบัติงานประจำเดิมเป็นหลักอยู่ จึงมีปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการแก่ประชาชนตาม พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ รวมถึงสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามมาตรา ๕ โดยเฉพาะการจำแนกประเภทข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๕ (๑) – ๕ (๙) และการจัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสาร

(๕) บทสรุปของรายงานสรุปได้ว่า จากผลการประเมินภาคสนาม

แม้จะยังมีปัญหาในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อยู่บ้าง หากพิจารณาเปรียบเทียบระยะเวลาในการประกาศใช้พระราชบัญญัติกับผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้น สามารถกล่าวได้ว่าอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี หลายหน่วยงานเห็นประโยชน์และความสำคัญในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารและมีความพร้อมที่จะดำเนินการ แต่ขาดความรู้ความเข้าใจในรายละเอียดของการปฏิบัติ หากสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการให้การสนับสนุนและติดตามการ

ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง คาดว่าหน่วยงานต่าง ๆ จะสามารถตอบสนองตามวัตถุประสงค์ของ
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ในไม่ช้า

๕. เอกานุการฯ (นายรองพล เจริญพันธุ์) ได้เสนอให้ที่ประชุมพิจารณา ดังนี้

๕.๑ เนื่องจากรายงานผลการศึกษาขั้นตอนว่า หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ ยัง
มีการปฏิบัติตามที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดไว้ไม่ครบถ้วน
โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดให้มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งมีหน่วยงานของรัฐกว่าร้อยละ ๓๐ ของ
หน่วยงานที่มีการสำรวจตรวจสอบยังไม่มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจสอบดูข้อมูล
ข่าวสารของราชการ ได้ตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น จึงเห็นควรมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการ
ข้อมูลข่าวสารของราชการจัดประชุมผู้แทนหรือคณะกรรมการของหน่วยงานต่าง ๆ ในแต่ละกระทรวงเพื่อ
รับทราบผลการสำรวจและปรึกษาหารือเกี่ยวกับข้อปัญหาและแนวทางการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา
ดังกล่าวและเพื่อผลักดันให้มีการปฏิบัติและปรึกษาในรายละเอียด ได้ครอบคลุมกว้างขวาง รวมถึงการ
ແຄเปลี่ยนความคิดเห็นหารือแนวทางปฏิบัติ

๕.๒ ผลที่ได้จากรายงานประเมินฯ พบว่า ราชการส่วนภูมิภาคยังขาด
ความพร้อมในเกือบทุกด้าน กล่าวคือ จังหวัดต่างๆ ยังไม่มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารกลางของจังหวัดที่มี
ศักยภาพเพียงพอในการรองรับสิทธิรัฐของประชาชน ทำให้ประชาชนไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร
ฝ่ายเลขานุการฯ จึงมีข้อเสนอว่า ควรกำหนดเป็นยุทธศาสตร์สำคัญประการหนึ่งของคณะกรรมการ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๖ - ๒๕๔๘ ในการสร้างเสริมความรู้ ความเข้าใจแก่
ราชการส่วนภูมิภาคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้
เข้มแข็งยิ่งขึ้น โดยใช้กลยุทธ์ด้านการตรวจสอบติดตามสอดส่อง และการจัดประชุมสัมมนาในความรู้
เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ราชการส่วนภูมิภาค
และห้องถัน ให้มากยิ่งขึ้น โดยกำหนดเป้าหมายในระดับจังหวัดให้แล้วเสร็จภายใน ๓ ปี ปีละ ๒๕
จังหวัด แล้วขยายผลไปสู่ท้องถิ่นทุกรูปแบบต่อเนื่องในระยะต่อไป

มติ ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. ประธาน มีข้อสังเกตว่า จากการไปตรวจเยี่ยมหน่วยงานต่าง ๆ พบว่า
มีประเด็นสำคัญ ๔ ประการ คือ

ประการที่ ๑ ควรศึกษาวิเคราะห์ให้ชัดเจนว่า ปัจจุบันมีการปฏิบัติ
ตามกฎหมายมากน้อยเพียงใด ซึ่งโดยส่วนตัวเห็นว่า ขณะนี้มีการปฏิบัติตามกฎหมายพอสมควร

ประกาศที่ ๒ การปฏิบัติและดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในปัจจุบันสอดคล้องกับสภาพของสังคมไทยมากน้อยเพียงใด และมีความเหมาะสมแล้วหรือไม่

ประกาศที่ ๓ ประเต็นเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายหรืองบประมาณสำหรับดำเนินการตามกฎหมายของหน่วยงานต่างเพียงพอหรือไม่ มีปัญหาและแนวทางแก้ไขอย่างไร

ประกาศที่ ๔ ประชาชนมีการตื่นตัวในการใช้สิทธิตามกฎหมายมากน้อยเพียงใด เพื่อให้บรรลุและเสริมสร้างสังคมข้อมูลข่าวสารของราชการที่โปร่งใสตรวจสอบได้อย่างแท้จริง

๒. นายเชียร์ชัย ณ นคร เห็นว่า สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการยังปฏิบัติเชิงรุกน้อยเกินไปโดยเฉพาะในด้านการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และยังมีความสับสนในหลายหน่วยงานเกี่ยวกับการทำดัชนีข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเข้าใจว่า อาจเกิดจากขาดแนวทางที่ดี ซึ่งเห็นว่า ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๒ สามารถนำมาปรับใช้ได้โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกำหนดของเวลาเพื่อการบริการประชาชน อีกประการหนึ่ง คือ เรื่องการประชาสัมพันธ์ ปัจจุบันส่วนราชการต่างๆ มี web site ก่อนข้างมาก web site ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการปัจจุบันสามารถเชื่อมโยงไปยังส่วนราชการต่างๆ ได้แต่เนื้อหา (content) ของ web site ควรมีการปรับเปลี่ยนในเชิงลักษณะของรูปแบบการเผยแพร่ให้มากขึ้น และควรให้ความสำคัญกับสื่อมวลชนในต่างจังหวัดให้มากยิ่งขึ้น

๓. นายครรชิต มาลัยวงศ์ มีความเห็นว่า การที่หน่วยงานมอบหมายให้ผู้หนึ่งผู้ใดรับผิดชอบในศูนย์ข้อมูลข่าวสารไม่ใช่ประเต็นปัญหาสำคัญ แต่ควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ชัดเจนหรือบอกรอถักยั่งยืน ต้องปฏิบัติอย่างไร รวมถึงต้องกำหนดระดับของผู้ที่จะต้องทำหน้าที่ให้บริการพร้อมกับเน้นการประชาสัมพันธ์ในการใช้สิทธิรับรู้ให้มากยิ่งขึ้น สำหรับ web site ก็เช่นกันควรมีการปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

๔. เลขาธิการคณะกรรมการคุณภูมิคุ้ม เห็นว่า มีหลายกรณีที่เป็นเรื่องสำคัญ เช่น เรื่อง web site เป็นเรื่องที่ควรจะต้องดำเนินการ แต่เข้าใจว่าบางเรื่องไม่ได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ดังนั้น จึงควรขอเป็นมติคณะรัฐมนตรีให้สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นทางการ อันเป็นวิธีอันหนึ่งที่จะทำให้การเผยแพร่กกฎหมายข้อมูลข่าวสารทำได้กว้างขวาง ครอบคลุมยิ่งขึ้น ประการที่สอง เห็นว่า ควรให้หน่วยงานอิสระภายนอกดำเนินการศึกษาวิเคราะห์

ตรวจประเมินแทนสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นประจำทุกปีโดยต่อเนื่อง เพื่อให้ครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายโดยครบถ้วน เป็นต้น สำหรับระยะเวลาที่นายเชียร์ชัย กล่าวถึงก็ควรจะมีการติดตามตรวจสอบและศึกษาโดยละเอียดว่า ผู้ตรวจประเมินมีการสุ่มคุ้จิงหรือไม่ ถ้าหากอย่างเป็นไปโดยสะกดคล่องตัวก็ถือว่า ประสบความสำเร็จน่าพอใจ นอกจากนี้ข้อกำหนดตามวงเล็บต่างๆ มาตรการ ควรมีการศึกษาผลการปฏิบัติไปพร้อมๆ กันไม่ควรจะแยกศึกษาแต่ละเรื่องเป็นการเฉพาะแต่ควรจำแนกตามเนื้อหาสาระของเรื่องมากกว่า

๕. นายอำนาจ ใจติชั่ง เห็นว่า การประชาสัมพันธ์เผยแพร่สิทธิ์การรับรู้ข้อมูลข่าวสารศึกษาจากตัวเลขในรายงานการตรวจประเมินยังได้ผลน้อย จึงควรขอความร่วมมือจากรัฐวิสาหกิจต่างๆ เช่น กองสลาก ปตท. หรือการบินไทย เป็นต้น เพื่อเพิ่มความถี่ในการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น

๖. นายชูชัย ศุภวงศ์ เห็นว่า ถ้าเราจะตั้งประเด็นการประเมินจากผู้ใช้บริการอาจจะพบว่า ควรเน้นในระดับภูมิภาค (จังหวัดต่างๆ) หากทำการศึกษาให้ครอบคลุมทั่วประเทศโดยมีขอบเขตตัวอย่างประมาณ ๑๐ จังหวัด เพื่อต้องการทราบว่า ประชาชนในท้องถิ่นที่ใช้บริการมีการรับรู้หรือไม่ว่าขณะนี้มีเครื่องมือสำคัญสำหรับเข้า และมีการใช้บริการหรือไม่ อีกประเด็นที่เป็นข้อสังเกตคือว่า ข้อมูลใดบ้างควรประกาศต่อสาธารณะ เช่น กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง การแต่งตั้งโยกย้ายผู้บริหารระดับสูง ถ้ามีการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ชัดเจนอาจจะทำงานในลักษณะเชิงรุกในระดับภูมิภาคและท้องถิ่นได้ผลมากยิ่งขึ้น

๗. นายเชียร์ชัย ณ นคร เห็นว่า ควรเน้นสื่อมวลชนให้ตื่นตัวมากขึ้น เพราะจากการไปร่วมสัมมนาสื่อมวลชน ทั้ง ๔ ภาค พบว่า ยังมีปัญหาอยู่มากส่วนเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างเป็นเรื่องสำคัญและส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยทราบว่า มีการประกาศตามมาตรา ๕ (๙) ที่ให้สรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างมาตั้งแต่เดงไว้ ถ้าคิดว่า สื่อมวลชนเป็นเป้าหมายสำคัญก็จะทำให้มีการใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาใช้ และมีการประชาสัมพันธ์โดยต่อเนื่องขึ้นไปพร้อมๆ กัน ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการก็ควรถือเอาสื่อมวลชนเป็นแนวร่วมสนับสนุนที่สำคัญ

๘. ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา สักการ โภคสุล) ได้ชี้แจงเพื่อให้ข้อมูลเพิ่มเติมต่อที่ประชุมว่า สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ศึกษารายงานตรวจประเมินแล้ว ได้เลิ่งเห็นว่า ส่วนใหญ่หน่วยงานในภูมิภาคยังมีปัญหาในทางปฏิบัติ จึงควรพิจารณา

ยกระดับแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวขึ้นเป็นยุทธศาสตร์ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ดังที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้เสนอขอให้พิจารณาในวาระนี้ต่อไป

๙. เลขาธุการฯ (นายรองพล เจริญพันธุ์) สรุปความเห็นของที่ประชุมว่า ข้อสังเกตต่าง ๆ ของกรรมการฯ ที่ให้ไว้แล้วทั้งหมดนั้น สิ่งใดที่ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ทำไปแล้ว ฝ่ายเลขานุการฯ ก็จะนำมารายงานให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบ และประการใดที่ยังไม่ได้ทำก็ขอรับไปพิจารณาดังเช่นกรณีที่เลขานุการคณะกรรมการคุณภูมิคุณภาพเสนอให้ขอเป็นมติคณะกรรมการรัฐมนตรี เกี่ยวกับการกิจที่อยู่นอกขอบเขตอำนาจหน้าที่แต่ต้องการผลักดันให้บังเกิดผลทางปฏิบัติไป เป็นต้น

๑๐. นายเรียรชัย ณ นคร ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ในช่วง ๓ – ๔ ปี ที่ผ่านมา เรื่องการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ดำเนินการไปมากพอ สมควรแล้ว จึงควรพัฒนาให้ก้าวหน้าไปอีกขั้นหนึ่ง โดยเน้นงานเชิงรุกให้มีผลการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ยิ่งขึ้น

๑๑. เลขาธิการคณะกรรมการคุณภูมิคุณภาพ เป็นหลักการว่า ควรจ้าง หน่วยงานภายนอกเพื่อทำการศึกษาวิจัยทดสอบหรือประเมินผลตามกฎหมายฉบับนี้ เป็นประจำทุกปี โดยให้ครอบคลุมถึงการดำเนินการตามมาตรา ๗ มาตรา ๘ และกรณีการใช้สิทธิของประชาชนตาม มาตรา ๑๑ ว่ามีความสัมฤทธิ์ผลอยู่ในระดับใดที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะได้มีการ จัดทำรายงานเสนอต่อกำนัรัฐมนตรี โดยนำ feedback มาประเมินผลในโอกาสเดียวกันคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการก็จะได้พิจารณาแก้ไขตรงจุดบกพร่องหรือปัญหาอุปสรรคไปพร้อมกัน

๑๒. นางสาวศิริพร ไชยสุต ให้ข้อสังเกตว่า ในการตรวจประเมินครัว ต่อไปควรจะมีการประเมินด้วยว่า ประชาชนรู้ถึงสิทธิและใช้ประโยชน์จากกฎหมายฉบับนี้มากน้อย เพียงใด

๑๓. นายกรรชิต มาลัยวงศ์ เสนอว่า มีวิธีหนึ่งที่จะทำการประชาสัมพันธ์ให้ ได้ผลคือการขอความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่มีการสอนวิชากฎหมายพื้นฐานสำหรับบรรดา นิสิตนักศึกษาไม่ว่าจะเป็นสายสังคมหรือสายอื่น ๆ ก็ตาม เพื่อให้ขยายผลในทางการศึกษาเสียแต่เบื้องต้น

๑๔. นายนานิจ สุขสมจิตร มีความเห็นด้วยกับข้อสังเกตทั้งหลายและ สนับสนุนความเห็นในประเด็นที่ให้มหาวิทยาลัยต่าง ๆ เปิดสอนวิชากฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของ ราชการ อีกประการหนึ่งหน่วยงานที่ยังไม่มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารหรือมีแล้วแต่ยังมีบริการข้อมูล

ข่าวสาร ไม่ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดควรถือเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องแก้ไข โดยอย่างน้อยให้มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารขึ้นให้ครบถ้วนเสียก่อน

๑๕. เลขาธิการคณะกรรมการคุณภาพฯ ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ควรจะมีวิธีการให้หน่วยงานต่าง ๆ รายงานมาว่า เอกสารตามมาตรา ๕(๑) ในความรับผิดชอบของตนมีเรื่องอะไรบ้าง ดีกว่าที่จะจ้างให้ที่ปรึกษาศึกษาวิจัยโดยให้มีการกระบวนการกำกับในระดับกรมฯ กรมได้จัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๕(๑) ในกรณีใดบ้างและให้กระทรวงเป็นผู้ตรวจสอบรายงานว่าได้มีการทำครบทั่วหรือไม่ หรือสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอาจสั่นตรวจกลับอีกทางหนึ่งก็จะทำให้เป็นเรื่องง่ายขึ้น

๑๖. ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (นายอนก เกษมสุข) เห็นด้วยกับข้อเสนอของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่เสนอมาทั้งหมด โดยมีความเห็นว่าฝ่ายเลขานุการฯ ควรมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่และดำเนินการซักซ้อมอีกรอบหนึ่งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

๑๗. ประธานได้สรุปว่า ที่ประชุมส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่า ควรให้ความเห็นชอบให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการดำเนินการตามที่ได้เสนอมาให้พิจารณาโดย

คณะกรรมการฯ มีข้อสังเกตและข้อแนะนำเพิ่มเติมประกอบการปฏิบัติให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

มติ ที่ประชุมเห็นชอบในหลักการตามข้อเสนอของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการนำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของกรรมการไปพิจารณาประกอบการดำเนินการต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อทราบ

๔.๑ รายงานผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย

ข้อมูลข่าวสารฯ ประจำเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๕

เลขาธิการฯ (นายรองพล เจริญพันธุ์) ได้รายงานต่อที่ประชุมทราบโดยสรุปว่า ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ที่ผ่านมา มีคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ รวม ๘ เรื่อง คือ คำวินิจฉัยที่ ศค ๓/๒๕๔๕ และคำวินิจฉัยที่ ศค ๑๐/๒๕๔๕

โดยมีรายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบวาระการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๕

มติ ที่ประชุมรับทราบ

**๔.๒ รายงานผลการดำเนินการของคณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณา
ส่งเรื่องอุทธรณ์**

เลขาธนุการฯ (นายรองพล เกรียงพันธุ์) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่าในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ คณะกรรมการเฉพาะกิจ พิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์ ในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้พิจารณาส่งเรื่องให้แก่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ จำนวน ๒ เรื่อง และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาเศรษฐกิจฯ จำนวน ๖ เรื่อง โดยมีรายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้ายวาระการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๕

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๔.๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ขอลาออก

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ศาสตราจารย์ บวรศักดิ์ อุวรรณโณ ได้ขอลาออกจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยให้เหตุผลว่า เนื่องจากมีภารกิจอื่นที่ต้องรับผิดชอบมาก ไม่มีเวลาเพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้อย่างเต็ม โดยขอลาออกตั้งแต่วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ เป็นต้นไป

ประธานฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ได้พิจารณาผู้ที่เห็นว่าเหมาะสมสมที่จะเสนอชื่อเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนศาสตราจารย์ บวรศักดิ์ อุวรรณโณ ที่ลาออกแล้วโดยเตรียมการที่จะเสนอชื่อนายวี สุกชีร อดีตสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดขอนแก่น ให้คณะกรรมการตีตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ แทนกรรมการที่ลาออก

มติ ที่ประชุมเห็นชอบ

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

ไม่มี

เลิกประชุม เวลา ๑๑.๓๐ น.

นายเยี่ยมศักดิ์ คุ้มอินทร์
นางวนิดา ตักษารักษ์

ผู้จัดรายงานการประชุม^๑
ผู้ตรวจรายงานการประชุม